

บทที่ 1

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเขียนแบบไฟฟ้า

วัตถุประสงค์

1. รู้จักมาตรฐานทางไฟฟ้าที่เป็นสากล
2. บอกสัญลักษณ์ไฟฟ้าตามมาตรฐาน NEC ได้
3. อ่านความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเขียนแบบไฟฟ้าได้

1-1 บทนำ สัญลักษณ์ไฟฟ้าใช้เป็นภาพแสดง แทนรายละเอียดของอุปกรณ์ไฟฟ้าและวงจรไฟฟ้า ทั้งวงจรแสงสว่าง วงจรไฟฟ้ากำลัง และวงจรควบคุมเครื่องกลไฟฟ้า รวมทั้งแบบวงจรไฟฟ้าทั่วไป และแบบวงจรอิเล็กทรอนิกส์ สัญลักษณ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ จึงแบ่งออกเป็นหลายกลุ่ม ตามมาตรฐานสากล เช่น มาตรฐาน NEC, IEC, DIN เป็นต้น

(1) มาตรฐาน NEC (National Electric Code)

หรือ มาตรฐาน ANSI ของสหรัฐอเมริกา

(2) มาตรฐาน IEC

(International Electro technical Commission)

DIN

(3) มาตรฐาน DIN (Deutsches Institut für Normung)

เป็นมาตรฐานของสหพันธ์รัฐเยอรมัน

1-2 สัญลักษณ์งานเขียนแบบไฟฟ้าตามมาตรฐาน NEC

หนังสือเล่มนี้จะใช้สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเขียนแบบไฟฟ้า ตามมาตรฐาน NEC เท่านั้น สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเขียนแบบไฟฟ้าทั่วไป ที่ใช้ในบ้านพักอาศัย แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม คือ

1. สัญลักษณ์ของหลอดแสงสว่าง (Lighting Symbols)

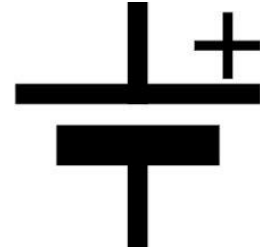
2. สัญลักษณ์ของสวิตช์ (Switch Symbols)

3. สัญลักษณ์ของเต้ารับ (Outlet Symbols)

4. สัญลักษณ์ของอุปกรณ์สื่อสาร

(Communication Symbols)

5. สัญลักษณ์ของแผงจ่ายไฟฟ้า (Panel Symbols)

1. สัญลักษณ์ของหลอดแสงสว่าง

	ไฟติดเพดาน (Surface Ceiling Light)	
	ไฟฝังเพดาน (Recess Ceiling Light)	
	โคมไฟห้อย (Drop Cord Light)	
	โคมไฟในสวน (Landscape Light)	
	โคมไฟผนัง (Wall Light)	

	โคมไฟติดฝ้าลมพัดนาน (Ceiling fan Light)	
	โคมไฟแถว (Multi-Light bar)	
	โคมไฟแถวปรับมุมได้ (Track Light)	
	หลอดฟลูออเรสเซนต์ฝังฝ้าเพดาน (Troffer Fluorescent Light)	
	หลอดฟลูออเรสเซนต์ติดฝ้าเพดาน (Surface Fluorescent Light)	

2. สัญลักษณ์ของหลอดแสงสว่าง

	สวิตช์ (Switch)	
	สวิตช์สามทาง (3-Way Switch)	
	สวิตช์สี่ทาง (4-Way Switch)	
	สวิตช์หรี่ไฟ (Dimmer Switch)	

3. สัญลักษณ์ของเต้ารับ

	เต้ารับทั่วไป (Outlet)	
	เต้ารับมีอุปกรณ์ป้องกันไฟรั่ว GFI Outlet (Ground fault Interrupted Protected)	
	เต้ารับมีสวิตช์ควบคุม (Switched Outlet)	
	เต้ารับแบบกันน้ำ (Water proof Outlet)	
	เต้ารับ 4 เต้า (Quad Outlet)	
	เต้ารับฝังพื้น (Floor Outlet)	

4. สัญลักษณ์ของอุปกรณ์สื่อสาร

	อุปกรณ์ตรวจจับควัน (Smoked Detector)	
	เต้ารับโทรศัพท์ (Telecom Outlet)	
	เต้ารับสัญญาณสเตอริโอ (Stereo Outlet)	
	เต้ารับสายอากาศโทรทัศน์ (Television Outlet)	
	สวิตช์กระดิ่ง (Doorbell button)	
	กระดิ่งไฟฟ้า (Doorbell Chime)	
	หม้อแปลงกระดิ่งไฟฟ้า (Doorbell Transformer)	
	อุปกรณ์ปรับอุณหภูมิ (Thermostat)	

5. สัญลักษณ์ของแผงจ่ายไฟฟ้า

	<p>ตู้ควบคุมวงจรแสงสว่าง (Lighting panel หรือ Service Panel)</p>	
	<p>ตู้ควบคุมหลัก (Distribution panel หรือ Power Panel)</p>	
	<p>สายป้อน (Feeder)</p>	
	<p>เครื่องกำเนิดไฟฟ้า (Generator)</p>	
	<p>มอเตอร์ (Motor)</p>	
	<p>ตู้ควบคุมมอเตอร์ (Controller)</p>	

สรุป

มาตรฐาน NEC (National Electric Code) เป็นมาตรฐานการเขียนแบบไฟฟ้าที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายเป็นมาตรฐานสากล รวมทั้งในประเทศไทย เฉพาะในทวีปยุโรปส่วนมากจะนิยมใช้ มาตรฐาน DIN อย่างไรก็ตามหากนักเรียนสนใจ มาตรฐานทางไฟฟ้า DIN สามารถ อ่านเพิ่มเติม

ได้ที่ <http://www.din.de/cmd?level=tpl-home&languageid=en>

ช่างไฟฟ้าที่รู้จักสัญลักษณ์ทางไฟฟ้า จะสามารถอ่านและเข้าใจแบบไฟฟ้าได้ดีขึ้น

แบบฝึกหัด เรื่อง สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเขียนแบบไฟฟ้า

1. จงเขียนสัญลักษณ์ไฟฟ้าและรายชื่อ อุปกรณ์ไฟฟ้าต่อไปนี้ให้ถูกต้องตามมาตรฐาน NEC

อุปกรณ์ไฟฟ้า	รายชื่อ	สัญลักษณ์
		
		
		
		
		
		
		
		
		